

Izdots ar Ugāles vidusskolas direktores
2013.gada 9.maija
rīkojumu Nr. 1-9/11
Direktore L.Millere

Ugāles vidusskolas izglītojamo, pedagogu un darbinieku

ĒTIKAS KODEKSS

*Izdots saskaņā Vispārējās izglītības likuma 10.pantu
un Skolas nolikumu*

I Vispārējie jautājumi

1. Ugāles vidusskolas (turpmāk – *Skola*) *Audzēkņu, pedagogu un darbinieku Ētikas kodeksa* (turpmāk – *kodekss*) mērķis ir stimulēt kopības garu, veidot atvērtu, labvēlīgu un atbildīgu Skolas kolektīvu.
2. Kodeksa uzdevums ir rosināt audzēkņus, pedagogus un darbiniekus būt uzticamiem un taisnīgiem; godprātīgi un atbildīgi veikt savus pienākumus, sekot ētikas vadlīnijām darbā, savstarpējā saskarsmē un personīgajā uzvedībā.
3. Skolas *Ētikas kodekss* ietver ētiskas uzvedības pamatprincipus un normas, kas audzēkņiem, pedagogiem un darbiniekiem jāievēro attieksmē pret Skolu savā darbā, attiecībās ar citiem Skolas kolektīva pārstāvjiem, kā arī privātajā dzīvē.
4. Kodeksa pamats ir vispārcilvēciskās vērtībās, morāles normas un principi.
5. Atzīstot par saistošu šo Kodeksu un apņēmoties savā darbībā un uzvedībā sekot tā vadlīnijām, principiem un normām, audzēknis, pedagogs un darbinieks kļūst piederīgs Skolas kolektīvam.
6. Ikviens Skolas audzēknis, pedagogs un darbinieks tiek aicināts:
 - 6.1. ar savu darbību veicināt Skolas tapšanu par Latvijā pazīstamu mācību iestādi;
 - 6.2. būt Skolas patriotam, rūpēties par tās labo slavu, nepieļaut rīcību, kas dara kaunu Skolai un grauj tās prestižu;
 - 6.3. vērsties pret nepamatotām apsūdzībām un citām darbībām, kas var mazināt Skolas godu un autoritāti sabiedrībā;
 - 6.4. saglabāt un vairogt Skolas izglītības tradīcijas;
 - 6.5. saudzēt Skolas īpašumu, taupīt tās rīcībā esošos resursus;

- 6.6. ar savu uzvedību un dzīvesveidu nostāties pret ļaunumu un netaisnību, pret negodīgumu un amorālu uzvedību visās tās izpausmēs;
- 6.7. nenonākt konfliktā ar humānisma principiem un cilvēktiesību normām;
- 6.8. turēt doto vārdu, pēc labākās sirdsapziņas pildīt savus pienākumus un uzņemtās saistības;
- 6.9. uzturēt cieņas un labestības pilnas savstarpējās attiecības, veidot Skolā tolerances, uzticamības, taisnīguma, atklātības un atbildības atmosfēru;
- 6.10. attiecībās ar līdzcilvēkiem nepieļaut izsmieklus, ļaunu ironiju, iebiedēšanu un augstprātību;
- 6.11. vienlīdzīgi attiekties pret visiem Skolas kolektīvam piederīgajiem un viesiem; vērsties pret jebkādu diskrimināciju pēc rases, nacionālās piederības, reliģijas, atšķirīgas kultūras, sociālā statusa, politiskās pārliecības, dzimuma, vecuma u.c. pazīmēm;
- 6.12. ar savu rīcību vai bezdarbību nenodarīt ļaunumu citiem Skolas kolektīva locekļiem;
- 6.13. aizstāvēt domas un runas brīvību, bet neizmantot to ļaunprātīgi un savtīgos nolūkos;
- 6.14. nepieļaut situācijas un rīcību, kad tiek liegta vai kavēta brīva piekļūšana informācijai vai tās sagrozīšana, maldinot līdzcilvēkus un kolektīvu;
- 6.15. vērsties pret jebkādam korupcijas izpausmēm Skolā un informēt Skolas vadību vai kompetentas iestādes par ikvienu šādu gadījumu;
- 6.17. neizmantot ļaunprātīgi līdzpilsoņu nezināšanu un kļūdas;
- 6.18. atzīt savas kļūdas un labot tās, būt gatavam atbildēt par savu rīcību un tās izraisītajām sekām;
- 6.19. nekritizēt aizmuguriski, bet atklāti un konstruktīvi, norādot uz trūkumiem, izvairīties no rupjiem un cieņu aizskarošiem apvainojumiem un neslavas celšanas. Kritikā nepieļaut personīgo attiecību kārtošanu, bet balstīties uz faktiem, tos godīgi interpretēt un korekti izmantot argumentācijā;
- 6.19. neizmantot intrigas un liekulību kā savstarpējo attiecību kārtošanas vai karjeras nodrošināšanas veidu un atriebību kā atbildi uz pamatotu kritiku;
- 6.20. noraidīt kā nepieņemamu uzspiestu prasību paust lojalitāti politiskām personām, u.c. autoritātēm, partijām un sabiedriskām organizācijām;
- 6.21. respektēt citu cilvēku privātās dzīves konfidencialitāti;
- 6.22. nepārtraukti papildināt zināšanas un attīstīt prasmes savas profesionālās darbības jomā, ētikā un saskarsmē ar līdzcilvēkiem.

II Skolēnu ētiskas rīcības pamatprincipi

7. Iekļaujoties Skolas kolektīvā, ikviens skolēns apņemas:
 - 7.1. augsti vērtēt savu sociālo statusu, vienmēr un visur būt savas Skolas cienīgs pārstāvis un tās aizstāvis;
 - 7.2. izvairīties un atteikties no jebkādas darbības, kas var graut viņa kā indivīda un skolēna godu un prestižu;
 - 7.3. mācīties patstāvīgi, godīgi un atbildīgi;
 - 7.4. apmeklēt mācību stundas;
 - 7.5. aizstāvēt tiesības būt vienlīdzīgiem iespējās un prasībās mācībās un mācību priekšmetos;
 - 7.6. cienīt pedagogu, darbinieku un citu skolēnu darbu; mācību stundu laikā izslēgt mobilos tālrunus un citas ar mācību stundu nesaistītas ierīces; ar savu rīcību, attieksmi un uzvedību netraucēt mācību stundas gaitu;
 - 7.7. būt objektīvam, publiski vērtējot pedagogu centienus, spējas un profesionālo sagatavotību;
 - 7.8. pašam nebojāt un nepieļaut, ka citi bojā Skolas telpas, inventāru, teritoriju un apstādījumus;
 - 7.9. pieklājīgi, laipni, izpalīdzīgi, ar cieņu izturēties pret citiem skolēniem, pedagogiem, Skolas darbiniekiem un viesiem;
 - 7.10. kopt valodas un dialoga kultūru; nepieļaut rupjību un necenzētu vārdu lietošanu saskarsmē;
 - 7.11. ievērot elementāros uzvedības kultūras un etiķetes noteikumus.

III Pedagogu ētiskas rīcības vadlīnijas

8. Ikviens Skolas pedagogs apliecina savu vēlēšanos rīkoties ētiski un sekot šādām vadlīnijām:
 - 8.1. rūpēties par to, lai ar savu pedagoģisko darbu un ieguldījumu mācību procesā veicinātu Skolas prestiža celšanos Latvijā un starptautiskā līmenī;
 - 8.2. . augsti vērtēt gan savu personīgo, gan savas profesijas godu un reputāciju; darbā un privātajā dzīvē izvairīties no morālā ziņā divdomīgām situācijām un rīcības, kas neatbilst vispārpieņemtajām uzvedības normām un var atstāt negatīvu iespaidu uz pedagoga tēlu un Skolu kopumā;
 - 8.3. paškritiski vērtēt savas zināšanas un pedagoģiskās prasmes; pastāvīgi pilnveidot savu profesionālo meistarību un veikt mūsdienu līmenim atbilstošu metodisko darbu izstrādi;
 - 8.4. savas zināšanas un pedagoģisko pieredzi nesavtīgi nodot mazāk pieredzējušiem kolēģiem, veicinot profesijas pēctecību un progresu;
 - 8.5. būt korektam pret Skolas vadību, kolēģiem, skolēniem un darbiniekiem;
 - 8.6. izvairīties no darbībām, kas varētu mazināt skolēnu cieņu un respektu pret citiem pedagogiem, Skolas administrāciju un darbiniekiem;

- 8.7. neuzdot savus personīgos uzskatus par Skolas vai tās struktūrvienības viedokli;
- 8.8. respektēt kolēģu un skolēnu individualitāti, sekmēt personības izaugsmi, talantu un spēju atraisīšanos un attīstību;
- 8.9. vairīties no neauglīgiem un nevajadzīgiem strīdiem, būt iecietīgam un laipnam; domstarpības un konfliktus risināt konstruktīvi, bez personīgiem apvainojumiem; censties panākt visu iesaistīto pušu interešu saskaņošanu, ievērojot vienlīdzības principu un neielaižoties morālos kompromisos;
- 8.10. neizturēties augstprātīgi un valdonīgi, kā arī aizbildnieciski pret skolēniem, kolēģiem un Skolas darbiniekiem;
- 8.11. būt koleģiālam un lietišķam, neizceļot un nenoniecīnot ne sevi, ne citus; ievērot prasību mēru savā priekšmetā un nepārspīlēt tā nozīmi salīdzinājumā ar citiem mācību priekšmetiem;
- 8.12. nodrošināt vienlīdzīgas iespējas un prasības visiem skolēniem savos mācību priekšmetos;
- 8.13. par savām prasībām informēt, uzsākot mācību priekšmetu pasniegšanu; ja prasībās gaidāmas izmaiņas, par tām informēt savlaicīgi, vienmēr pamatojot izmaiņu nepieciešamību;
- 8.14. neuzdot par savām skolēnu radītās oriģinālās idejas un neizmantot tās bez norādes uz idejas autoru;
- 8.15. būt taisnīgam, vērtējot skolēnu mērķus un nodomus, izmantotos līdzekļus un sasniegtos rezultātus;
- 8.16. bez paviršības un tendenciozitātes, atbildīgi un objektīvi vērtēt skolēnu zināšanas un darbus; pieļaujot, ka skolēniem var būt iebildes pret vērtējumu, paredzēt un nodrošināt apelācijas iespējas;
- 8.17. sava amata dotās varas iespējas izmantot tikai tikumisku un pedagoģisku mērķu sasniegšanai; savtīga vai ļaunprātīga sava amata stāvokļa un privilēģiju izmantošana attiecībā ar skolēniem, kolēģiem un Skolas darbiniekiem nav pieļaujama un attaisnojama;
- 8.18. mācību stundu un konsultāciju laikā nodarbību telpā neveikt nekādu politisku un reliģisku vai antireliģisku aģitāciju;
- 8.19. ar savām zināšanām, rīcību un stāju vienmēr rādīt audzēkņiem ētiskas uzvedības piemēru, apliecinot *Ētikas kodeksa* nozīmi Skolas ikdienas dzīvē.

IV Skolas darbinieka ētiskas rīcības pamatprincipi

9. Ikviens Skolas darbinieks:

- 9.1. augsti vērtē iespēju strādāt Skolā, apzinoties, ka no viņa darba ir atkarīgs kopīgais Skolas veikums, panākumi un prestižs sabiedrībā;
- 9.2. apzinās, ka ētiska uzvedība ir atkarīga nevis no vadības rīkojumiem, bet gan no personiskās attieksmes pret saviem pienākumiem un ētikas normām;
- 9.3. ir lojāls attiecībās ar darba devēju, Skolas vadību, tiešo priekšniecību un ievēro amatu subordināciju, vienlaikus nebaidoties izteikt konstruktīvu kritiku kopīgo interešu labā;
- 9.4. saudzē, taupa un aizsargā Skolas īpašumu; rūpējas, lai Skolas resursi tiktu izmantoti tikai tiem mērķiem, kam tie paredzēti;
- 9.5. pret visām Skolas struktūrvienībām un tajās strādājošiem attiecas vienlīdzīgi, nodrošinot, lai resursi, pakalpojumi un iespējas būtu pieejami visiem, kam tie paredzēti;
- 9.6. nepieļauj kolēģu aprunāšanu un denuncēšanu;
- 9.7. ir pieklājīgs, laipns, izpalīdzīgs; izturas ar cieņu pret visu profesiju pārstāvjiem, respektējot viņu veikto darbu, tiesības un pienākumus;
- 9.8. ir kompetents savā specialitātē; pastāvīgi papildina un pilnveido savas zināšanas un iemaņas;
- 9.9. ievēro darba disciplīnu; darbā par primāro uzskata amata pienākumu pildīšanu; darbu veic rūpīgi un apzinīgi, uzņemoties personīgu atbildību par savu darbību un tās sekām;
- 9.10. nevairās pieņemt lēmumus savas kompetences ietvaros;
- 9.11. aizstāvo brīvu piekļušanu informācijai, ievēro likumos un normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus informācijas saņemšanai un nodošanai;
- 9.12. nepieļauj sadzīviskas ķildas un personīgu attiecību kārtošanu darba vietā un laikā.

V Ugāles vidusskolas *Ētikas kodeksa* realizācija

10. Skolas *Ētikas kodekss* ir pieejams visiem tās audzēkņiem, pedagogiem, darbiniekiem un sabiedrībai: tas atrodams pie Skolas lietvedes, elektroniskā formā – skolotāju istabas datorā un Skolas mājas lapā.
11. Ar Kodeksu tiek iepazīstināts ikviens Skolas kolektīva loceklis, kā arī visi tie, kas uzsāk mācības vai stājas darba attiecībās ar Skolu.
12. Kodeksa īstenošanu sekmē un uzrauga Skolas vadības grupa, kas, pamatojoties uz *Ētikas kodeksu*, sniedz padomus un izskata Kodeksa neievērošanas un nepildīšanas gadījumus un pieņem lēmumus, kuri nav pretrunā ar Latvijas Republikas likumdošanas normām.

